

Legges blogg

SFO

2005

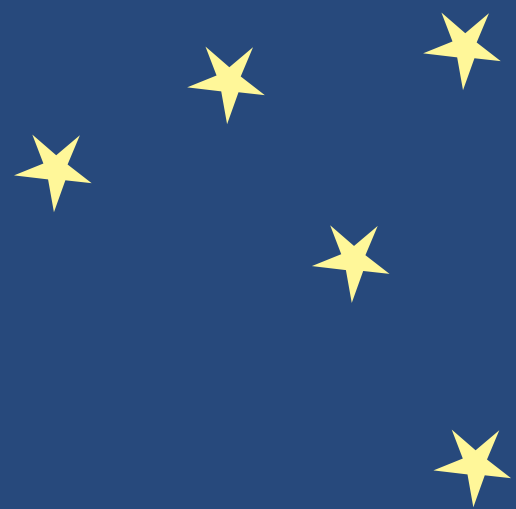
2006

TROLDEDYNASTIET

INDLEDNING

Denne legebog er fremstillet af personalet fra Troldedynastiets SFO i Varde. Troldedynastiet er et tilbud om pasning af Brorsonskolens elever i børnehaveklasse, 1., 2. og 3. klasse før og efter skoletid.

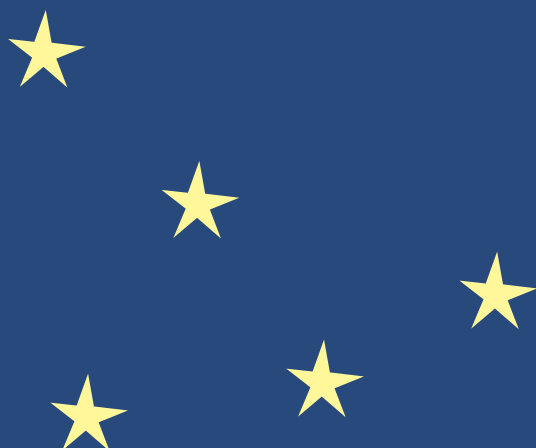
Troldedynastiet er opdelt i 3 afdelinger:

Troldehulen
(Børnehaveklasse)

Troldereden
(1. og 2. klasse)

Troldehuset-/Loftet
(3. klasse)

I alt er normeringen i hele SFO'en på ca. 200 børn.

I Troldedynastiet vægter vi sundhed meget højt, og sund kost og motion står højt på dagsordenen. Derfor har vi i Troldedynastiet bl.a. en sund frugtordning. Vores børn bruger meget energi i løbet af dagen og ordningen er et sundt og varieret supplement til børnenes madpakker.

Børnene hjælper dagligt til ved fremstillingen, hvad enten det foregår indenfor i køkkenet eller udenfor over bål. Herigennem får børnene et indblik i hvad sund kost er og kendskab til diverse råvarer.

Vi har derudover valgt i vores virksomhedsplan, at sætte fokus på udviklingen af børns fysiske og musiske evner gennem bevægelse, og sørge for at der er gode muligheder for alsidig fysisk aktivitet.

Baggrunden for at vi mener, at det er vigtigt for os, at beskæftige os med dette begreb, skal ses ud fra at vi betragter bevægelse som vigtigt ud fra følgende:

Glæden ved at bruge sin krop
Socialt samvær og styrkning af fællesskabet
Motorisk stimulering
Styrkning af selvværdet
Nærvær
Sundhed
Og meget mere

Disse synspunkter gennemfører vi i praksis via:

At gøre brug af gymnastiksalen/Lerpøthallen
Deltage i svømning en gang ugentligt
Gøre brug af pudrummet
Mulighed for fysisk udfoldelse (Sanglege, kor, dans og solosang)
Gøre brug af vore udearealer (Boldbaner, skoven, åen, Trolderedens bålhus osv.)

SFO · TROLDEDYNASTIET

I løbet af efteråret 2005 var vi 9 pædagoger fra Dynastiet, der drog på kursus i "Børn og bevægelse i naturen - verdens største legeplads". Her fik vi inspiration til alternative aktiviteter, som kunne implementeres i vores dagligdag og højne niveauet af vores pædagogiske praksis.

Jeg hører og glemmer.
Jeg ser og husker.
Jeg gør og forstår.

FRILUFTSLIV FOR BØRN

Aktiviteter på og omkring et bål.

Vi havde valgt at lave eftermiddagsmåltidet til hele dynastiet på bål. Målet er at få alle børn til at deltage, på en eller anden måde i forberedelse af et måltid, og se, dufte og føle de forskellige råvarer og hvad disse i den sidste ende bliver til.

FORBEREDELSE

Børnene kan være med til at starte et bål op sammen med en voksen. De kan smøre gryden ind i en eller anden form for sæbe, for at lette rengøringen senere (f.eks. brun sæbe). Derudover kan de vaske, snitte og rive diverse grøntsager til en eventuel bålsuppe eller hvad man nu lige har tænkt sig at lave. De kan ligeledes være med til at røre dej til brød, f.eks. snobrød, pottebrød, pandebrød m.fl.. Hvis man ikke har pinde til snobrød i forvejen, kan børnene sendes til en omkringliggende eller buske for at finde sin egen personlige pind.

OMKRING BÅLET

Her kan børnene snitte i træ, f.eks. de ovennævnte snobrødspinde, for at give dem et personligt præg eller de kan snitte det de skal bruge til at spise med – en ske, gaffel eller kniv. Derudover kan du vise børnene, hvordan man kan få fløde kærnet til smør, ved at hælde fløde i et syltetøjsglas, sætte låg på og så ellers bare ryste løs.

GULERODSSUPPE

(Til ca. 100 børn)

½ kg. Bacon

20 l. boullion

(mange grøntsags $\frac{3}{4}$ og lidt okse $\frac{1}{4}$)

4 kg. Gulerødder

3 pk. Flødeost naturel

2 bdt. Porrer

URTEPOTTEBRØD

Du skal bruge en urtepotte uden glasur. Den skal ikke være for stor, da de bedste brød bliver lavet i en mindre – så stor at man kan få en knyttet hånd der ned.

Dejen:

450 g. hvedemel

150 g. knækkede hvedekerner

4 dl. Vand

25 g. gær

½ dl. Olie

Salt

Sukker

Dejen blandes af ingredienserne som almindeligt. Husk den skal hæve. Bland evt. krydderurter i. Smør urtepotterne godt indvendigt! Læg dejen i urtepotterne, så de er $\frac{3}{4}$ fyldt. Så er der plads til, at brødet hæver. Sæt urtepotterne i gløderne i underskålen og læg den anden underskål på som låg. Efter ca. 15 min. med god varme vendes urtepotten på hovedet, så dejen kommer ned mod gløderne. På denne måde bliver brødet også bagt på oversiden.

Afslutning

Børnene skal selvfølgelig også være med til den efterfølgende oprydning. Altså oprydning, opvask og slukning af bål.

Der er ingen grænser for hvad der kan laves på og omkring et bål, man kan altid bare sidde og rode i gløderne med en pind, bare det gøres med forsigtighed og en god portion sund fornuft.

Husk at der altid skal være en voksen omkring bålet.

Pil høns ned/gamle lege

Vi havde valgt at dele børnene op i 3 grupper.

1. Børnehaveklasse

2. 1.klasse

3. 2. og 3.klasse

De tre børnegrupper roterede mellem de forskellige lege, så alle fik prøvet alle lege. Legen havde vi afsat 15-20 minutter til hvert enkelt sted.

TRÆKKE KAT

Aktivitetsbeskrivelse

Duellanterne knæler på hver sin side af "bækken" (det kan være en linie tegnet i jorden) og med front hver sin vej. Tovet lægges om hoften, og det gælder nu om at trække modstanderen i vandet.

Vores oplevelser med legen

Vi delte børnene op i to hold, da holdene ellers ville blive for store. Derefter fandt børnene sammen i par og konkurrerede mod hinanden. Da alle havde prøvet, fandt børnene sammen i de nye grupper og prøvede igen. Børnene havde en rigtig god oplevelse og hen ad vejen gik der mere og mere konkurrence i legen.

GRÆSRYTTER

Aktivitetsbeskrivelse

De 2, som skal kæmpe, sætter sig overskrævs på bommen med fødderne krydset. Den ene hånd knyttes og holdes på ryggen. I den anden har de en sæk eller pude, og det gælder nu om med sækken at slå modstanderen af pinden. Man skiftes til at slå.

Vores oplevelser med legen

Vi brugte 2 balancebomme.

Børnehaveklasse og 1.klasse klarede at sidde på bommen uden at røre jorden.

2. og 3.klasse var for store. Vi brugte avisruller, men det ville måske have været bedre med puder. Børnene og især de mindste havde en god oplevelse.

HUND I LÆNKE

Aktivitetsbeskrivelse

5-15 deltagere. En deltager udnævnes til "hund" og lænkes til en pæl i jorden. De øvrige deltagere har hver et tørklæde eller en anden genstand, som de har "glemt" inden for hundes rækkevidde.

Deltagerne skal nu forsøge at hente sit eget tørklæde uden at blive "bidt" af hunden. Bliver man fanget, er man selv ny hund.

Får alle hentet deres tørklæder uden at blive fanget, skal hunden have "badderovse". Dette foregår ved at hunden løber frem og tilbage mellem deltagerne, som står i rækker og må slå efter hunden med tørklæderne. Ritualet foregår naturligvis venskabeligt og uden at det gør ondt på hunden.

Vores oplevelser med legen

Et barn blev valgt til at være hund, og de andre børn lagde et stykke tøj på jorden. For børnehaveklasserne og 1.klasserne gik det mest ud på at være hund, hvorimod 2. og 3.klasserne hurtigt fandt ud af hvad legen gik ud på. Alle børn havde en god oplevelse på hver deres måde.

KÅLORM

Aktivitetsbeskrivelse

En kålorm er et grådigt dyr. Der forsøger at æde sin egen hale.

Deltagerne stiller sig på række efter hinanden og med hænderne om livet på foranden. Den sidste i rækken får et tørklæde fastgjort i bæltet som hale. Kålormen forsøger nu at æde sin egen hale. Kålormen må ikke rulle sig sammen om bagerste mand.

Er man mange, kan man danne flere kålorm, som så også skal passe på hinanden indbyrdes.

Vores oplevelser med legen

Vi havde valgt legen kålormen, som børnene syntes var en rigtig sjov leg. Alle børnene blev først stillet op i en lang række, hvor de skulle prøve at få fat på halen, der var sat fast i siderne af flyverdragten. Vi syntes at alle børnene var rigtig gode til at samarbejde og gode til at hjælpe den der stod forrest med at komme om og få halen.

Børnene blev også delt op i 2 mindre hold for at prøve at se hvad denne ændring kunne tilføre legen. De syntes det var lidt sjovere, men det var måske lidt for nemt at få fat på halen. Vi voksne syntes at legen gik rigtig godt, og børnene i alle aldersgrupper syntes at det var en rigtig god og sjov leg.

KATTEN EFTER MUSEN

Aktivitetsbeskrivelse

Kat efter mus er en tagfatleg for mange deltagere.

Man holder hinanden i hånden og danner en kreds med front imod midten. Inde i kredsen er 2 mus, og uden for kredsen er 2 katte. Kattene må blive udenfor kredsen. Musene skal derimod forsøge at komme udenfor kredsen og tilbage igen ved at løbe under deltagernes arme, "musehullerne". Musen må ikke løbe ind samme sted, som den kom ud. Når musen er ude, må kattene forsøge at fange dem. Blicher en mus fanget, byttes rolle med katten. Har man som mus været ude af musehullerne 3 gange bytter man med én fra kredsen. Det spiller ingen rolle, om man har været kat i mellemtiden.

Kat efter mus leges bedst med flere katte og mus.

Vores oplevelser med legen

Børnene fandt hurtigt ud af, hvem der skulle være henholdsvis kat og mus. Vi startede legen med at der var 2 katte og 2 mus.

Børnene gik meget op i, at musene kom ud og ind af musehullet, alle børn var gode til at huske at musene ikke måtte gå ind der hvor de var gået ud. Kattene var gode til at stå på lur, for når en mus var kommet ud - så var katten på spring.

Børnene var alle katte og mus, så begge roller blev afprøvet. De syntes alle at legen var sjov og gik meget op i legen. De grinede og hyggede sig rigtigt meget.

Tyren i det røde hav

Aktivitetsbeskrivelse

Et kraftigt reb afpasses i længde efter antallet af deltagere og en ring formes. Deltagerne stiller sig med front imod midten og holder rebet i hoftehøjde.

En "tyr" lukkes ind i ringen, og denne skal nu forsøge at fange, dvs. røre på hænder eller krop, en af de øvrige. Deltagerne udenfor ringen samarbejder. De må gerne slippe rebet og løbe tilbage, men rebet må ikke falde til jorden. Sker dette, må tyren bryde ud og forfølge og fange den, der slap rebet. Bliver man fanget, byttes roller, og man bliver ny "tyr i det røde hav".

Tyren i det røde hav kan også leges omvendt, så det er tyren, der er udenfor ringen. Denne variant er lidt sværere!

Det er vigtigt hele tiden at holde rebet i hoftehøjde, så tyren ikke løber halsen imod. Brug ikke alt for elastisk nylonreb, da det "svipper" og "brænder".

Vores oplevelser med legen

Det var en sjov leg hvor det også gjaldt om at "Tyren" kunne narre deltagerne ved at se til den ene side og fange til modsatte side i et overraskelses angreb. Børnene syntes i hvert fald at det var alle tiders.

For at opsummere vores oplevelser med legene, har vi fundet ud af, at det er nogle rigtig gode lege, der er med til at øve børnene i at arbejde sammen, og samtidig til at få sig rørt, uden at de egentlig bider mærke i det. Vi har også fundet ud af at det er en god idé at dele børnene op i de forskellige aldersgrupper, for at man har mulighed for at justere i sværhedsgraden og alle kan være med.

RØVERE & SOLDATER

Materialer: x-antal trægeværer, x-antal tykke postelastikker.
I Dynastiet har vi fået lavet 69 geværer og har ca. 2000 elastikker.

Første udkast:

2 hold af 10 personer, hvert hold får pandebånd eller armbånd og et flag matchende farven holdet har.
F.eks. et hold er rød og har et rødt flag. Et hold er blå og har et blåt flag.

Reglerne i første omgang:

Hver person får fem elastikker.

Man må kun sigte fra maven og ned efter.

Hvert hold gemmer sit flag, men flaget må ikke dækkes til og skal være synligt.

Rammes man af en modstander, skal man aflevere sine elastikker.

(man får udleveret nye, ved at gå tilbage til den voksne på sit hold (basen). Derved bliver man genoplivet.

Det gælder om at erobre det modsatte holds flag/fane.

Er denne erobret har holdet vundet.

Andet udkast

6 hold af 10 personer, pande/armbånd og flag i 6 farver.

Regler i anden omgang:

Bestem jer for et tidsrum, hvor kampene finder sted, f.eks. 45 minutter.

Alle hold kæmper mod hinanden.

Dør man, må man gå hen til en voksen for at få "liv" igen (elastikker). Inden for tiden gælder det nu om at få fat i så mange flag man kan. Holdet der har flest flag, når tiden fløjtes af, har vundet.

Tredje udkast

2 eller flere hold af 10 personer, hvert hold har sin egen farve. Holdene får 2-3 flag.

Regler i tredje omgang:

Inden for tiden erobres så mange farver som muligt. Dødregele gælder som i udkast et og to. Der kan evt. laves/bruges flere ting man kan erobre. Man kan f.eks. lave et trofæ af træ, lave en dukke af naturens materialer. Nogle ting kan give flere point og er derfor mere attraktive. Når den tid der er fastsat, er gået tælles pointene op og det hold med flest har vundet.

Obs. I stedet for at kalde legen for "Røvere og soldater" kan man sige:

Piger - drenge

Cowboy - indianere

Kiowas - apacher

Tøser - mandfolk

Alfer - trolde

Samt andet man lige kan finde på, man giver også holdene navne. Her kan landsnavne naturligvis også bruges.

I alle legene finder man efterhånden ud af at taktik er en god ting. Det bliver måske sjovere hvis man i stedet for at gå flok imod flok, spreder sig 2 og 2. Dette giver legen en større dynamik og rummelighed.

I alle legene kan der foretages time-out, hvis man lige skal ændre lidt, eller der er opstået misforståelser undervejs. Denne time-out kan foregå ved at en voksen observerer og fløjter, så alle kan høre, at nu er der time-out.

BOLDEN RULLER

hele året rundt

Målgruppe: vi har arbejdet med blandede aldersgrupper fra 0.-3.klasse.

BOLDSTÅTROLD

Vi havde 16 børn til boldståtrod, hvoraf 2 børn blev udpeget til at være fangere. Disse var fangere indtil alle var blevet taget. Når børnene var blevet fanget, skulle de stille sig med spredte ben, og blev befriet ved at 2 der var frie, trillede bolden imellem deres ben.

Da vi var færdig evaluerede jeg i samråd med børnene legen. Børnene kom med mange forskellige ændringsforslag om bl.a. banestørrelse og antal spillere. De kom også med nogle forskellige variationsmuligheder, hvorved legen kunne udvides.

Variationsmuligheder:

Tag 4 englehop når man var blevet fanget, i stedet for at trille bolden mellem benene

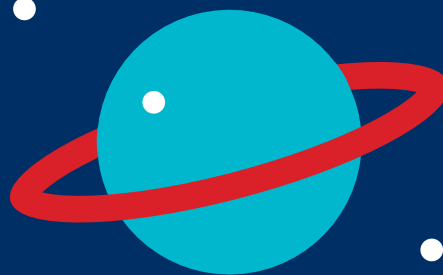
Tag 3 armbøjninger

At man ikke måtte løbe med bolden

Aflever bolden til en anden spiller, med det samme efter en befrielse

Alt i alt var børnene gode til at spille bolden til hinanden. Og 3.klasserne var meget sociale og gode til at forklare legen for de små.

PLANETBOLD

Vi havde 16 børn til planetbold, børnene blev delt i 2 hold og hvert hold udvalgte én, som skulle være "månemand" for holdet. Månemændene blev placeret i en ring i hver sin ende af banen.

Bolden blev givet op fra midten af banen og det hold der havde bolden skulle nu forsøge, at spille den op til holdets månemand, uden at modstander holdet fik fat i bolden. Hvis det lykkedes månemanden at gribe bolden, gav det point. Nu skulle bolden lægges på jorden, så det andet hold kunne forsøge sig.

Vi ændrede lidt i reglerne, så de kun måtte tage tre skridt med bolden inden den blev afleveret. Og det var synligt at denne lille ændring løftede spillet og gjorde det lettere for de mindre børn at deltage.

Der gik ikke lang tid før at vi kunne se at spillet ikke fungerede optimalt, de mindre børn havde svært ved at følge med og fik sjældent spillet bolden. Det var de samme få der hele tiden var i boldbesiddelse og kun spillede hinanden.

HALEDØDBOLD

Til denne leg havde vi 16 børn med. Hvert barn fik udleveret en "hale" i form af et skråbånd, der skulle sættes fast i jakkelommen så den hang synligt for alle de andre deltagere.

Grundspillet er lige som almindelig dødbold, men med den variation at når man blev skudt, skulle man aflevere sin hale, til den der havde skudt én. Bagefter er man stadig med i spillet og har stadig mulighed for at få fat i de andres haler. Har man ingen hale har man bare ikke noget at miste. Har man mere end én hale når man bliver skudt skal man kun aflevere en hale. Spillet drejer i sin enkelthed om at erhverve sig flest haler inden tiden udløber.

Variationsmuligheder af spillet

Spilletiden er fastsat til f.eks. 20 minutter

Den der først får 4 haler har vundet

Man kan også fortsætte indtil der er én der har alle skråbånd.

Under spillet var det mere eller mindre de store drenge fra 3.klasse der dominerede og havde bolden hele tiden. De små var ikke hurtige nok, hvilket gjorde at de desværre mistede interessen for spillet.

Alt i alt kan man sige at aktiviteterne var rigtigt gode, men at vi næste gang skal være mere opmærksomme på aldersfordelingen, så alle har mulighed for at få en succesoplevelse ud af at være med.

SFO · TROLDEDYNASTIET

KONKLUSION

Efter at vi har været på kursus, synes vi, at vi har fået mange nye input og værktøjer, som til stadighed udvikler sig. Børnene har været særdeles gode til at tage imod de nye aktiviteter og har været positivt stillede overfor de nye tiltag.

Børnene har taget aktivt del i udviklingen af variationsmulighederne af de nye lege og aktiviteter. Og det har været en positiv oplevelse at se aktiviteterne og legene udvikle sig fra gang til gang. Nu er det ikke kun aktiviteter og lege igangsat af voksne, men også aktiviteter og lege, de selv har sat deres præg på.

Børnene har fået en masse gode legeoplevelser i rygsækken og selv de motorisk usikre børn, har oplevet at det er sjovt at være med. Vi har formået at fange de børn der normalt ikke bryder sig om de sædvanlige aktiviteter som svømning, fodbold osv. Og dette ser vi som et stort succeskriterie.

Så alt i alt har det været positivt for udviklingen af vores daglige pædagogiske arbejde, at have deltaget i kurserne og det arbejde der har fulgt i kølvandet hjemme i praksis.

K O N K L U S I O N

Børn og bevægelse i naturen – verdens største legeplads

RIBE AMT